నాకో నీడకావాలి

కుందుర్తి ఇందిరాదేవి

"భానూ! భానూ!"

దొడ్లో తులసికోట ప్రక్కన, నవారు మంచంమీద, గుట్టుగా పడిఉన్న ఉతికిన బట్టల్ని మడతబెడుతున్న భాను తల త్రిప్పి చూచింది.

"భానూ శ్రీధర్ వచ్చాడమ్మా."

మడతబెడుతున్న చీరను ఉలిక్కిపడి వదిలేసింది భాను.

కళ్ళజోడు తీసి ఉత్తరీయంతో ముఖాన పట్టిన చెమటను తుడుచుకుంటూ "రేపు ఉదయం నిన్ను గుడివాడ తీసుకువెడతాడట" అంటున్న మేనమామవైపు విస్మయంగా చూడసాగింది.

"నువ్వు ఒకసారి పిల్లల్ని చూస్తే బావుంటుందని అన్నాడు."

"అదికాదు మామయ్యా! ఓ చెంప పదిహేను రోజుల్లో పెళ్ళి పెట్టుకుని, ఇప్పుడు..."

"అది నాకు తెలీదంటావా! పిల్లలుకూడా అమ్మను తీసుకురా డాడీ అని గొడవ చేస్తున్నారట..."

అంటున్న నారాయణరావుగారు ఆగిపోయారు.

చామన ఛాయగా, సన్నగా, పొడవుగా ఉన్న భానూ కళ్ళల్లో ఇంకా చెదిరిపోని విస్మయం! పెదవులమీద సన్నగా కదిలీ కదలని చిరునవ్వు

ఆయన కళ్ళల్లో ఒక్క క్షణం రెపరెలాడిన బాధావీచిక తెల్లమబ్బులా తేలిపోగా భానూ దగ్గరికి వెళ్ళి తలమీద చేయివేసి నిమురుతూ వాత్సల్యంగా అన్నారు.

"నీకు చాలా అన్యాయం జరిగిందమ్మా; మీ నాన్నకిచ్చిన మాటను నేను నిలుపుకోలేపోయాను. చివరికి నిన్ను..." గొంతు బొంగురపోయింది.

"మామయ్యా..." భానూ అస్పష్టంగ అంది.

"నీకు ఏ మార్గం చూపించకుండానే పోతానేమోనని ఎంత భయపడేవాడినో నీకు తెలీదు. శ్రీధర్ చాలా యోగ్యుడు. అతను ఇంజనీరని, ఆస్తిపరుడని ఆశపడి ఈ పెళ్ళి చెయ్యటంలేదమ్మా. కేవలం అతను బుద్ధిమంతుడనే రెండో పెళ్ళివాడైనా సిద్ధపడింది. ఇందాక అతనేమన్నాడో తెలుసా! 'ఒకసారి భానుని తీసుకెళ్ళి పిల్లల్ని చూపిస్తాను మాష్టారూ! భానుకి ఈ పెళ్ళి ఇష్టంలేకపోతే ఇప్పటికైనా మించిపోయిందిలేదు. నాకు తెలిసిన కుర్రాడున్నాడు. వెళ్ళి మాట్లాడదాం' అన్నాడు. వాడంత నిజాయితీగా అడుగుతుంటే నాకు ఎంత సంతోషమేసిందో తెలుసా! నువ్వు సుఖపడతావనే నమ్మకం నాకు పూర్తిగా కలిగింది భానూ. నీకిక మంచిరోజులు వచ్చాయమ్మా. శ్రీధర్ నిన్ను పువ్వులమీద నడిపిస్తాడమ్మా."

నారాయణరావుగారు మితిమీరిన ఆనందంతో ఉద్వేగంగా అన్నారు. మేనకోడలి పట్ల ఆయన వాత్సల్యం ఎనలేనిది.

"నేను వెళ్ళి మీ అమ్మతోను, అత్తయ్యతోనూ చెప్పివస్తాను" అని ఇంట్లోకి వెళ్ళిపోయారు.

భాను ఆ బట్టలిక మడతబెట్టే ఓపికూడా లేనిదానిలా ఆమట్టునే మంచంమీద వాలిపోయింది.

ఇరవై సంవత్సరాల క్రితం, తండ్రిని కోల్పోయి, తల్లి కొంగు పట్టుకుని, అమాయకంగా మేనమామ ఇంట అడుగుపెట్టినప్పుడు 'ఇకనుండీ మనం ఇక్కడే ఉండాలి' అని తల్లి చెప్పగానే బిక్కముఖం పెట్టిన పదేళ్ళ భానూ, అప్పటినుండి ఇప్పటివరకూ అక్కడే ఉండిపోయింది.

సావిత్రి, భాను ఒక ఈడువాళ్ళు. ఒక్కడే కొడుకు శీను. తర్వాత వసంత, రాధ. వాళ్ళ చదువులు, ఆటపాటలు నిర్విఘ్నంగా కొంతకాలం సాగిపోయినయి. పిల్లలు ఎదుగుతున్నకొద్దీ ఆర్థిక చిక్కులు ప్రారంభమైనయి. అందులో ఆడపిల్లలు! ఇంత ఉన్నవాళ్ళు చకచకా ఎదిగి తోటకూరకాడల్లా పెరగటంతో, ప్రకృతిసిద్ధమైన మార్పులు, బట్టలు, చదువులతో నారాయణరావుగారు ఊపిరి త్రిప్పకోలేకపోయారు. దానికి తోడు చాలీచాలని జీతాలు.

అన్నపూర్ణమ్మగారు భర్త తరఫున వచ్చిన

ఎకరం పొలంమీది అయివేజు ఇంటి క్రిందే వాడేస్తుంది. అయినా రోజు రోజుకీ చుక్కలంటుతున్న ధరల ముందు ఎంత ఆదాయం చాలేదికాదు.

ఇంట్లో ఏ చిన్న ఇబ్బంది వచ్చినా వీళ్ళే కారణం అన్నట్టు తల్లీకూతుళ్ళు కనిపిస్తారు.

శాశ్వితంగా ఇక్కడే ఉండిపోయిన తల్లీ, కూతుళ్ళను చూస్తుంటే రాజేశ్వరమ్మగారికి కోపం, విసుగు ఎక్కువ కాసాగినయి.

చాలదన్నట్టు రాయిలా తిరుగుతుండే అన్నపూర్ణమ్మగారు తరచూ అనారోగ్యానికి గురవుతోంది. "ఈ చాకిరీ అంతా చేయలేక ఛస్తున్నాను" అని రాజేశ్వరమ్మగారి గొంతు కూడా రోజు రోజుకీ తారాస్థాయి నందుకుంటోంది.

ఫలితం ! భాను చదువు ఆగిపోయింది. ఇంటి దగ్గిరే చదువుకుంటూ ఇంటి పనుల్లో చిన్న చిన్న సాయాలు చేస్తూ, క్రమేపీ ఇంటి పనంతా తన చేతుల్లో వదిలేస్తుంటే కిమ్మనకుండా చేసిందే తప్ప, నావల్లకాదు అని ఒక్క మాటయినా అనలేదు.

"అది ఒక్కతే ఎంత చాకిరీ చేస్తుంది" అని నారాయణరావుగారు కేకలు వేస్తే పిల్లలు, ఆవిడ హడావిడిగా పై పనులు చక్కబెట్టి, ఆయనటు ముఖం త్రిప్పగానే ఇటు తోక ఝాడించేవాళ్ళు.

ఆ సంవత్సరం భాను టెన్త్ పరీక్ష పోయింది. "నీకు చదువబ్బదు, చావదు. ఇంటి పనులన్నా నేర్చుకో" అని రాజేశ్వరమ్మగారు చివాట్లేసింది.

స్కూల్లో చదివిన సావిత్రి ఫస్ట్ క్లాస్‌లో పాసయి గర్వంగా చూస్తుంటే భానూ ఏడ్చేసింది. తల్లి పెదవి విప్పి ఒక్క మాటయినా అనలేదు.

ఓదార్చింది ఒక్క మేనమామే. "ఈసారి బాగా చదువమ్మా భానూ" అని తల నిమిరి ఓదార్చారు.

తల మునిగే పనిలో ఉండే భానుకి క్రమేపీ చదువుమీద శ్రద్ధ కూడా తగ్గిపోయింది. అలిసిపోయిన శరీరం విశ్రాంతి కోరేది కానీ చదువుకు సుముఖత చూపించేది కాదు.

పగలంతా పనిచేస్తూ, రాత్రి అన్నీ సర్దుకుని ప్రక్క సర్దుతుండగానే నిద్ర ముంచుకొచ్చి గాఢంగా నిద్రపోతుండే మేనకోడలికి, చదువు చెప్పడానికి వచ్చే నారాయణరావుగారు గాఢంగా నిట్టూర్చి వెనుదిరిగేవారు.

ఆ విధంగా భానూ చదువు టెన్త్ కూడా పూర్తవకుండానే శాశ్వితంగా ఫుల్‌స్టాప్ పడిపోయింది.

ఇంట్లో ఏ ఒక్కరూ భానుకి సాయం చేసేవారు కాదు. గిలకలా తిరుగుతూ ఎప్పుడూ ఏదో ఒకటి చేస్తూండే భానుని చూస్తుంటే వాళ్ళకి ఎక్కడలేని బద్ధకమేసేది.

"భానూ ఈ బట్టలకు కాస్త సర్ఫ్ పెట్టవే, గంజిపెట్టి ఇస్త్రీ చెయ్యవే, ఈ పుస్తకాలకి కాస్త అట్టలు వెయ్యవే' అని పురమాయిస్తుండేవాళ్ళు.

టిప్‌టాప్‌గా తయారయి, పుస్తకాలు పుచ్చుకుని స్టైల్‌గా బయలుదేరేటప్పుడు టిఫిన్ బాక్సులు కూడా భానూ సర్ది ఇవ్వాల్సిందే!

కూతురు ఆ విధంగా తీరికలేకుండా గృహకృత్యాల్లో మునిగిపోతుంటే, బెంగతో అన్నపూర్ణమ్మగారు కృంగిపోసాగింది.

డిగ్రీ అయిపోగానే మంచి సంబంధం కుదిరి సావిత్రి పెళ్ళయిపోయింది. ఏ మాటకామాటే చెప్పుకోవాలి ! పిల్లలంతా చక్కటి కనుముక్కు తీరుతో తల్లిరంగు, పోలికలు పుణికిపుచ్చుకుని పుట్టారు. పైగా ఏమాత్రం కష్టపడకుండా ఆ అందానికి మెరుగులు దిద్దుకుంటూ నీట్‌గా ఉండేవాళ్ళేమో కళకళలాడుతుండేవారు.

నారాయణరావుగారు భానుకి మంచి సంబంధం తీసుకొచ్చారు. మంచి సంబంధమని ఆశపడ్డ రాజేశ్వరిగారు, కట్నం కూడా తక్కువే వసంతకి మాట్లాడమని పోట్లాడింది.

భానూ కన్నా చిన్నదైన వసంత పెళ్ళి చేయడమేమిటని ఆయన భార్యమీద విరుచుకుపడ్డారు. సావిత్రి కూడా తల్లికి వత్తాసు పలకటంతో ఆయన మండిపడ్డారు.

కానీ వచ్చిన వాళ్ళు కూడా చదువుకున్న పిల్లే కావాలనటంతో భానూ పెళ్ళి నారాయణరావుగారి అభీష్టానికి వ్యతిరేకంగా వాయిదాపడి వసంత పెళ్ళి జరిగిపోయింది. రెండు సంవత్సరాలు తిరిగిపోయినయి.

పట్టువదలని నారాయణరావుగారు తీవ్రంగా ప్రయత్నాలు చేస్తుండగానే అనుకోని సంఘటనలు జరిగి పోయినయి. హైదరాబాద్‌లో ఉద్యోగం వచ్చిన శీను పెద్దఎత్తున కట్నం పుచ్చుకుని పెళ్ళి చేసుకుని వెళ్ళిపోయాడు. పద్దెనిమిదేళ్ళయినా నిండని రాధ ఎవరినో ప్రేమించానని, పెళ్ళి చేసుకుంటానని మొండిపట్టు పట్టింది. దాంతో ఇంట్లో గాలిదుమారం రేగింది.

అది ప్రేమకన్నా, ఇంకాస్త ముందుకు పోయిందని భార్య నెత్తీ, నోరు కొట్టుకుంటుంటే గత్యంతరంలేని స్థితిలో రాధ పెళ్ళి చేశారు.

తన కళ్ళముందే సత్వర మార్పులు చెందుతున్న కుటుంబాన్ని చక్రంలో ఆకుల్లా గిర్రున తిరిగిపోతున్న రోజుల్నీ, నిశ్చేష్టురాలిలా, విభ్రమంగా చూస్తూండి పోయింది భాను.

ఇక కూతురికి ఈ జన్మకి పెళ్ళి అవుతుందా, లేదా అనే బెంగతో అన్నపూర్ణమ్మగారు మంచం పట్టేసింది. అంతటితో చాలదన్నట్టు ఆవిడకు పెరాల్సిస్‌స్ట్రోక్ రావడంతో అసలే ఆర్థిక ఇబ్బందుల్లో పీకలదాకా మునిగిపోయిన నారాయణరావుగారు హతాసులయ్యారు.

ఆవిడ ఆశలు అడుగంటి పోయేలా, భానూ పెళ్ళికి ఆధారమైన ఆ ఒక్క ఎకరం పొలాన్ని అమ్మేశారు.

శీను భార్య ఎక్కడో ఒక ప్రైవేట్ కంపెనీలో ఉద్యోగం సంపాయించుకుని పిల్లల్ని ఇక్కడే వదిలేసింది. ఈ పనికి మటుకు రాజేశ్వరమ్మగారు తీవ్ర అభ్యంతరం తెలిపింది.

"ఆ మాత్రం నాకు తెలీదా. భానూ ఉందిగా. తను చూస్తుంది లెండి" అనేసింది.

ఎప్పుడూ, పురుళ్ళూ పుణ్యాలు అంటూ ఆడపిల్లలు వచ్చిపోతూనే ఉన్నారు. ఈ గొడ్డు చాకిరీతో, మృదుత్వం తగ్గిపోయి, సన్నగా టి.బి. పేషంట్‌లా ఉండి, వయసు కూడా దాటిపోయిన భానుకి పెళ్లి సంబంధం కుదరటం కూడా కష్టమైపోయింది.

ఇరుగమ్మకు, పొరుగమ్మకు ఏ సాయం కావాల్సి వచ్చినా నిస్సంకోచంగా చేసే భానూ, వాళ్ల సానుభూతినే కాక, వెటకారాల్ని కూడా మౌనంగా స్వీకరించేది.

పండగలకి పబ్బాలకి వచ్చిపోయే కూతుళ్ళు, అల్లుళ్ళూ రాజేశ్వరమ్మగారి సంబరాన్ని తిలకిస్తూనే, భానుమీద సరదాగానో, కావాలనో ఏవేవో విసుర్లు విసురుతుంటే, భానూ మనస్సు అగాధాల్లోకి కృంగిపోయి "భగవాన్ నన్నిలా ఎందుకు పుట్టించావు తండ్రీ. నన్ను నీ దగ్గరకైనా చేర్చుకోరాదా" అని నిశ్శబ్దంగా రోదించేది.

మరుగుపడిన జ్ఞాపకాలను త్రవ్వుకుంటున్న భానూ చెంపల మీదికి వెచ్చటి కన్నీళ్లు జారిపోతున్నాయి.

ఆ అమాయక హృదయంలో చిన్ని కోరిక ! బైటకి ఎవరికీ చెప్పుకోలేని అందమైన కోరిక !

తనకూ ఓ ఇల్లూ వాకిలీ కావాలి ! తన కంటూ తనకో సంసారం కావాలి ! నీకు నేనున్నాను అని ధైర్యంచెప్పే ఒక తోడు కావాలి. తనను సేదదీర్చే తనకంటూ తనకో నీడ కావాలి !

చిరుగాలికి అల్లల్లాడే పూల తీవెలా, తన జీవితం ఇంతకాలం ఈ కష్టాలనే పెనుగాలికి అల్లాడిపోయింది ఇప్పుడే ఈ పెనుగాలి తగ్గి స్థిరత్వం పొందుతోంది. కానీ అప్పటికే జీవితం అయిపోయింది. మోడువారిన జీవితంలోకి చిరుజల్లులా శ్రీధర్ ప్రవేశించాడు.

శ్రీధర్ జ్ఞాపకాలతో మనసులో ఏదో తీయటి ఊహ కలిగి, పెదవుల మీద చిరు దరహాసం కదిలింది. భాను చిత్తడి అయిన చెంపల్ని తుడిచేసుకుంటూ కళ్లల్లో నిశ్చింత తొంగిచూస్తుండగా పైకి చూసింది.

అంబరాన అక్కడక్కడా తొంగి చూస్తున్న తారలు చిలిపిగా నవ్వుతున్నాయి. సన్నని గాలికి తేలివస్తున్న పిట్టల కలకలం నిశ్శబ్దంగా ఉన్న పరిసరాల్లో మృదువుగా సాకుతోంది.

శిశిర ప్రభావంతో మోడువారిన చెట్లూ, చేమా ఆమని ఆగమనంతో క్రొత్త అందాలు

సంతరించుకుంటూ, పచ్చగా చిగుళ్ళు వేసి కళకళ్ళాడిపోతున్నాయి. మామిడి చివురులు తిని మత్తుగా గానంచేస్తున్న కోయిల స్వరం అద్భుతంగా ఉంది.

భానూ గుండెల్లో నిశ్చింత ఏర్పడినట్టు తేలికయి గండుకోయిల్లాంటి శ్రీధర్ స్వరం ధ్వనిస్తోంది.

ఈ పెళ్ళిప్రస్తావనకూడా చాలా చిత్రంగా, అనుకోకుండా వచ్చింది. నారాయణరావుగారు భానూ విషయంలో బాగా కృంగిపోయారు. చెల్లెలికి ముఖం చూపించడానిక్కూడా ఆయన సిగ్గుపడుతున్నారు. అనారోగ్యం నుండి ఆ రోజే కోలుకుని కులాసాగా కూర్చుని భానూ పెళ్ళి విషయం ఎవరితోనో మాట్లాడుతుండగా సావిత్రి దగ్గర్నుండి ఉత్తరం వచ్చింది.

అందులో సారాంశం ఇది. సావిత్రి అత్తవారికి బాగా సుస్తీగా ఉంటోందిట. పిల్లలతో చేసుకోలేకపోతున్నాను అని. అది వచ్చినదగ్గర్నుండీ రాజేశ్వరమ్మగారు హడావిడిపడుతూ "బయల్దేరు. బయల్దేరు. నేను ఏదైనా ఊరగాయ సర్దుతాను. ఒట్టిచేతులూపుకుంటూ వెడితే ఏం బావుంటుంది. పిండివంట ఏదైనా చెయ్యి" అని తను హైరానా పడుతూ, భానుని హైరానా పెట్టసాగింది.

అక్కడికి వెళ్ళటం ఏమాత్రం ఇష్టంలేని

నా నీడ కావాలి

భాను నిర్లిప్తంగా కూర్చుంది చీర చిరుగులు కుడుతూ.

"అలా రాయిలా కూర్చున్నావేమే. ఓ చెంప అది ఎంత కష్టపడుతుందోనని నాకు ఖంగారుగా ఉంటేనూ ..." రాజేశ్వరమ్మగారు కోపంగా కేకలు వేసింది.

భానూ సమాధానం చెప్పలేదు. సావిత్రి భర్త ప్రవర్తన ఆమెకేమాత్రం నచ్చదు. ఏదో ఒక విసురు విసురుతూనే ఉంటాడు. ఓసారి సావిత్రి ఇంట్లో లేదు. "భానూ ఇక నీకు పెళ్ళి అయ్యేయోగం కనిపించటంలేదు ఎటూ. నా దగ్గరే ఉండరాదు. ఈమధ్య పిల్లల గొడవల్లో సావిత్రి మరీ బిజీ అయిపోయింది. నా సంగతే పట్టించుకోవట్లేదు" అన్నాడు.

భానుకి చెప్పలేని అసహ్యంవేసి ముఖం వాచేలా చివాట్లువేసి వచ్చేసింది.

భానూ తన మాట ఎంతమాత్రం లక్ష్య పెట్టకుండా తీరిగ్గా తన పని తను చేసుకుంటుంటే ఆగ్రహంతో విరుచుకు పడింది.

జన్మలో అత్తయ్యకి ఎదురుచెప్పని భాను చేస్తున్న పని ఆపి – "నేను వెళ్ళనత్తయ్యా. అంతగా చేసుకోలేకపోతే పిల్లల్నే ఇక్కడికి పంపమను" అంది.

ఆవిడ అవమానంతో దహించుకుపోతూ –

"ఏం దాని పిల్లలకు చదువూ, సంధ్యా అక్కర్లేదనుకున్నావా. వాళ్ళూ నీలా గిన్నెలు తోముకుంటూ, వంట చేసుకుంటూ ఇంట్లో పడుండాలనా నీ ఉద్దేశం" అంది.

భానూ ముఖం పాలిపోయింది. ఈలోపు అక్కడికి వచ్చిన నారాయణరావుగారు ఉగ్రులయ్యారా మాటలకు. ఇద్దరి మధ్యా చిలికి చిలికి గాలివాన అయింది.

ఆయన ఆగ్రహంతో "నీ పాడు బుద్ధితో దాని జీవితం నాశనం చేశావు కదే. దానికి పెళ్ళి సంబంధం కుదిరిస్తే తప్ప నేను ఇంటికిరాను" అని ఇంట్లోంచి వెళ్ళిపోయారు.

రాత్రి ఆయన ఇంటికి రాకపోయేసరికి ఆవిడకు భయంవేసింది. తెల్లవారింది. ఆ రోజంతా కూడా ఆయన జాడతెలీలేదు. ఆవిడ ఏడుస్తూ తల్లీ కూతుళ్ళను దుమ్మెత్తిపోస్తునే ఉంది.

రెండో రోజు ఉదయం వికసించిన ముఖంతో ఆయన ఇంట్లోకి వస్తుంటే భానూ ఆయన్ని చుట్టేసి ఏడ్చేసింది.

"నీకు రాజాలాటి సంబంధం కుదిరిందే భానూ. లగ్నంకూడా పెట్టించుకువచ్చాను" అన్నారు ఆనందంగా.

"ముప్ఫయి సంవత్సరాలు దాటిన దానికి మంచి సంబంధమేమిటో నా ముఖం" అంటూ ఈసడించిందావిడ.

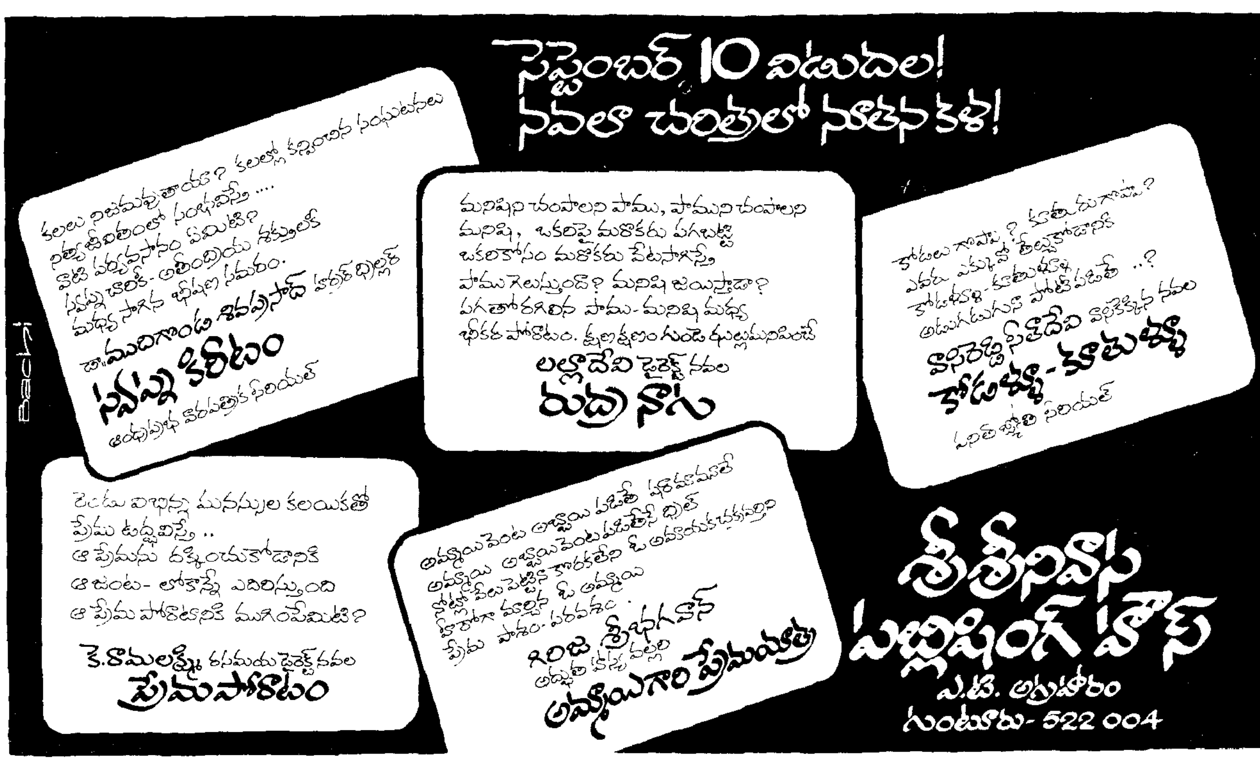

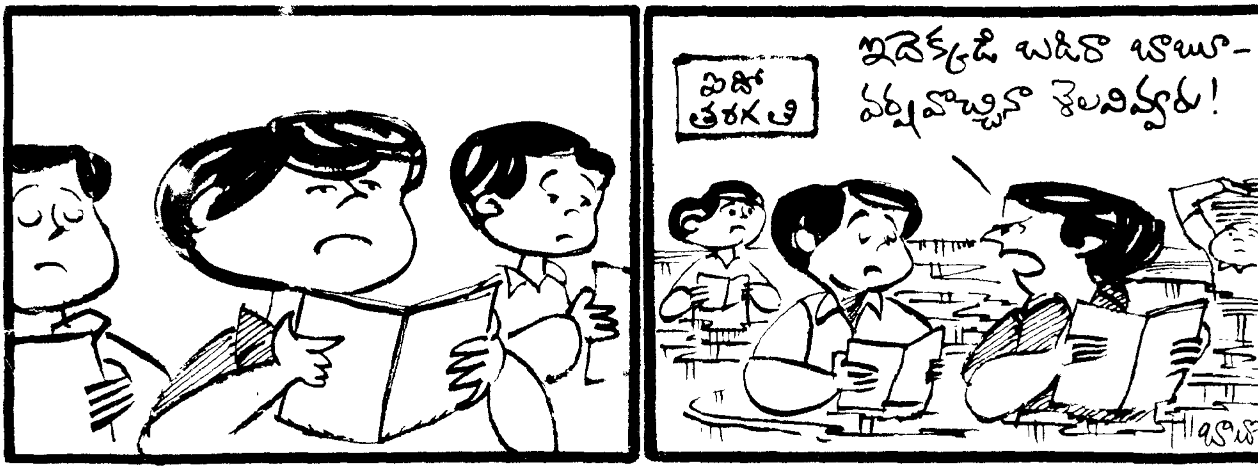

"అబ్బాయి ఇంజనీరు. అతనికి వైజాగ్ ట్రాన్స్‌ఫర్ అయ్యేట్టుందిట. కాకపోతే రెండో పెళ్ళివాడు. ఇద్దరు పిల్లలు."

అని చెప్తుంటే రాజేశ్వరమ్మగారు 'హమ్మయ్య' అనుకుంది. 'ఎవరో ఒకరు' అని సరిపెట్టుకుంది అన్నపూర్ణమ్మగారు.

"విధివ్రాత" భాను నిర్లిప్తంగా అనుకుంది.

అతను చిన్నప్పుడు ఆయన శిష్యుడట. తనంటే చాలా గౌరవమట. భానుని చూడకపోయినా ఫర్వాలేదు. ముహూర్తాలు పెట్టించండి అన్నాడట. అసలతను భానుని ఎరుగున్నాడట.

ఆయన అప్పటికప్పుడు పిల్లలందరికి ఉత్తరాలు వ్రాసేశారు, ఇరవై రోజుల్లో భాను పెళ్ళని.

ఆ సాయంత్రం అతను వచ్చాడు. రెండో పెళ్ళివాడంటే ఎంత ముసలివాడో అనుకున్న వాళ్ళు తెల్లబోయారు.

శ్రీధర్ వయస్సు ముప్ఫయినాలుగు సంవత్సరాలయినా ముప్ఫయి ఏళ్ళవాడిలా అందంగా, ధృఢంగా ఉన్నాడు. దానికి తోడు మంచి పొడగరేమో హుందాగా ఉన్నాడు. అతన్ని ఈ క్షణాన మొదటిసారిగా పెళ్లిచూపులకు పంపించినా ఏమీ అనుకోరు !

అన్నపూర్ణమ్మగారికి సంతోషం చెప్పనలవి కాదు. 'ఆ... ఎంతయినా రెండో పెళ్ళివాడే కదా.' అని రాజేశ్వరమ్మగారు సరిపెట్టుకుంది. బాగా ఆస్థిపరుడని ఆవిడకు ఓ మూల దుగ్ధగానే ఉంది.

భానూ ఆనందం ఆర్ణవమైంది. దానికి తోడు పైసా కట్నం లేదు. పెళ్ళి ఖర్చులన్నీ కూడా తనే భరిస్తున్నాడు.

ఎదుటి వ్యక్తి మంచి చెడ్డల్ని, ఇష్టాయిష్టాలను కూడా గమనించి గౌరవించే అతని వ్యక్తిత్వం భానుకి మరి మరీ నచ్చింది.

"ఏమిటమ్మా భానూ అలా పడుకున్నావు."

మేనమామ తట్టి లేపటంతో భాను ఉలిక్కిపడి లేచింది. ఎప్పుడు చీకటి పడిందో గమనించనే లేదు.

ఎందుకో భాను రాత్రి చప్పున నిద్ర పట్టలేదు.

* * *

శ్రీధర్ ఉదయమే వచ్చి భానుని తీసుకుని గుడివాడ బయలుదేరాడు. ఒక్కదాన్నే పంపటమేమిటి అని రాజేశ్వరమ్మగారు బుగ్గలు నొక్కుకుంటుంటే నారాయణరావుగారు నోర్మూసుకోమని కసిరారు.

బస్సులో అతను భానూ ప్రక్కనే కూర్చున్నాడు. ఇద్దరూ పెదవివిప్పి అసలు మాట్లాడుకోలేదు.

శ్రీధర్ ఇంటికి వెళ్ళగానే భానుకి ఘన స్వాగతం లభించింది. శ్రీధర్ తల్లి ఆప్యాయంగా రెండు చేతులు చాచి దగ్గరికి తీసుకుంటుంటే భానూ ముందు తెల్లబోయింది.

శ్రీధర్ తమ్ముడు, అతని భార్యా ఆదరంగా ఆహ్వానించారు. అతని తండ్రి తాసిల్దారుగా చేసి రిటైరయ్యారు. భానూ వంగి ఆయనకు నమస్కరించింది.

"రా అక్కా" అంటూ లక్ష్మి ఇంట్లోకి తీసికెళ్ళి ఇల్లంతా చూపించింది. ఆ ఇంటి వాతావరణమే చెప్తోంది వాళ్ళెంత స్థితిమంతులో. శ్రీధర్ కుతూహలంగా చూస్తున్నాడు.

పిల్లలు బైట ఎక్కడో ఆడుకుంటున్నారల్లే ఉంది. శ్రీధర్ తీసుకురావడానికి వెళ్ళాడు.

లోపలి గదిలో ఒక స్త్రీ ఫోటోకి పూలదండ వేసి ఉంది. అందంగా ఉన్న ఆ స్త్రీని రెప్పవాల్చకుండా చూస్తున్న భానుతో లక్ష్మి విషాదంగా అంది

ఈ ఇంట్లో ఏ కలతలూ లేకుండా సుఖంగా ఉండటానికి మూలకారణం సుశీలక్కే. జబ్బుచేసి పోయింతర్వాత బావగారు ఈ పిల్లల్ని కూడా వదిలేసి ఒంటరిగా హైదరాబాద్ వెళ్ళిపోయారు. వారిది ఎంత అన్యోన్య దాంపత్యమో చెప్పనలవి కాదు.

అప్పుడప్పుడు పిల్లల్ని చూడటానికి వచ్చేవారు. డాడీ అమ్మేది అని పిల్లలు గొడవ చేస్తుంటే "మీ అమ్మ హైదరాబాద్‌లో ఉద్యోగం చేస్తోంది. సెలవుల్లో తప్పకుండా వస్తుంది" అని బుజ్జగించేవారు. అత్తగారి పట్టుదలతోనే బావగారు మళ్ళీ పెళ్ళికి సిద్ధమయ్యారు. పెద్ద బాబయితే రోజూ నన్ను "పిన్నీ అమ్మ ఎప్పుడు వస్తుంది" అని అడుగుతుంటాడు. 'సెలవు లివ్వగానే వస్తుంది' అని మరిపిస్తుంటాను.

లక్ష్మి చెమ్మగిలిన కనులు తుడుచుకుంటూ అంది. 'ఎంతకాలం మురిపించగలం. బాబుకి ఊహ వస్తోంది. ఈ ఫోటోలో మనిషే మీఅమ్మ అంటే చచ్చిపోయిందా అంటాడని భయం ! మీ మామయ్యగారిచ్చిన ఫోటో చూపించి 'అమ్మ' అన్నప్పుడు వాడి చిన్న హృదయం ఎంత సంతోషపడిందో. ఇవన్నీ చెప్తున్నందుకు ఏమీ అనుకోకక్కా !"

భాను నోరు తెరిచి ఏదో అనేలోగానే బయట సందడి వినిపించింది. "పిల్లలు వచ్చినట్టున్నారు రా అక్కా !" లక్ష్మి ఆమె చెయ్యి పుచ్చుకుని, హాల్లోకి తీసుకువచ్చింది.

శ్రీధర్ చెరోచెయ్యి పుచ్చుకుని చూస్తున్న పిల్లల కళ్ళల్లో ఆశ్చర్యం, కుతూహలం తొంగి చూస్తున్నాయి. ఎవరీ కొత్త అమ్మ అనే సంభ్రమం !

"రవీ ! అమ్మ వచ్చింది. ఇలారా" లక్ష్మి పిలిచింది.

వాడికి సిగ్గేసిందిలా ఉంది. తండ్రి చాటున దాక్కుని తొంగి చూస్తున్నాడు. పిల్లల్ని ఆడించటం బాగా అలవాటయిన భానూ తనకు తెలియకుండానే రెండు చేతులూ చాచింది నవ్వుతూ.

రెండేళ్ళ చిన్ని పరిగెట్టుకొచ్చి చుట్టేశాడు. భానుకి హఠాత్తుగా ఏడుపు వచ్చేసింది. తన మెడను చుట్టేసినచిన్ని "అమ్మా!అమ్మా!" అని ఉత్సాహంగా అరుస్తుంటే గుండెలకు హత్తుకుంది. వాడిని చూసి రవి పరిగెత్తుకొచ్చి వెనకనుండి "అమ్మా" అని అరుస్తూ మెడ చుట్టూ చేతులు వేశాడు.

నాకో నీడ కావాలి

ఆ దృశ్యం చూస్తున్న అందరికళ్ళూ చెమ్మగిల్లాయి. కుతూహలంగా చూస్తున్న శ్రీధర్ గాఢంగా నిట్టూర్చాడు.

"అమ్మా! నీకు సెలవులిచ్చేశారా. ఈసారి మేంకూడా వస్తామమ్మా నీతో" రవి మారాం చేస్తున్నట్టుగా అన్నాడు.

చెమ్మగిల్లిన కళ్ళు తుడుచుకుంటూ అలాగే అన్నట్టు తలూపింది. లక్ష్మి కాఫీ తెచ్చింది. రవి భానూ వీపుమీద వాలి వెనక్కీ ముందుకీ ఊగుతూ "పిన్నీ! ఆ బీరువాలో బట్టలన్నీ అమ్మవే అని చెప్పావుగా మా కీస్ ఇచ్చెయ్యి" అన్నాడు దబాయిస్తూ.

"హోరి భడవా! ఎన్ని మాటలు నేర్చావురా" ముసలామె మురిపెంగా అంది. భోజనాలయ్యేంత వరకూ పిల్లలు అసలు ఒదిలిపెట్టలేదు. వాళ్ళ ఆటబొమ్మలు, క్లాసు పుస్తకాలు రవి అన్నీ చూపించాడు.

భానూ ఒక్క క్షణం తన వయసును కూడా మర్చిపోయి పిల్లల్లో కలిసిపోయింది.

"నీకు నచ్చిన బట్టలు నువ్వే వెళ్ళి ఎన్నిక చేసుకోమ్మా" అంది శ్రీధర్ తల్లి.

భానూ తెల్లబోయింది.

"ఇంకా పెళ్ళి బట్టలవీ కొనలేదక్కా. షాపింగ్‌కి వెడదాం" అంది లక్ష్మి.

జన్మలో ఎరగని ఆదరణ, పలకరింపు భానుని ఉక్కిరిబిక్కిరి చేస్తున్నాయి.

వారు ఐశ్వర్యవంతులే కాదు! సంస్కారం తెలిసినవారు! ఉన్నత మనస్కులు!

'భగవాన్! నన్నీవిధంగా కరుణించావా' భానూ మనసులోనే దేవుడికి అశేష నమస్కారాలు చేస్తోంది.

"బజారుకి మేమూ వస్తాము" అంటూ పిల్లలు కూడా వెంటబడ్డారు. మీకు మంచి బట్టలు తెస్తాము. చాక్లెట్లు తెస్తాము అని ఎలాగో మాయజేసి బయటపడ్డారు.

షాపింగ్ పూర్తయ్యేసరికి చీకటి పడిపోయింది. ఆ పాకెట్స్ అన్నీ తీసుకుని లక్ష్మి భర్తతో వెళ్ళిపోయింది. ఇద్దరూ బస్సులో విజయవాడ బయలుదేరారు.

"భానూ"

నిశ్చింతంగా ఏవో కలలు కంటున్నదానిలా కూర్చున్న భానూ ఉలిక్కిపడి చూసింది.

"ఇప్పుడు చెప్పు భానూ! నీ అభిప్రాయం"

"అభిప్రాయమా! దేనిగురించి" భాను విస్మయంగా అంది.

"పెళ్ళి గురించి"

"మామయ్య మీకేమీ చెప్పలేదా"

"చెప్పారనుకో. నువ్వు చూడకుండానే ఆయన నిశ్చయించారు. అందుకని"

"మీరూ నన్ను చూడకుండానే ఒప్పుకున్నారుగా"

శ్రీధర్ చురుగ్గా చూసి నవ్వేస్తూ "నువ్వు చాలా తెలివైనదానివి భానూ. మాష్టారు నాకెలా కలిశారో తెలుసా" అన్నాడు.

భానూ కళ్ళు విప్పార్చి చూడసాగింది.

"మా తమ్ముడు మాత్రం ఎంతకాలం పిల్లల్ని చూస్తాడు. అందుకనే పెళ్ళి చేసుకోడానికే నిశ్చయించుకుని ఆ పని మీద విజయవాడ వచ్చాను. అనుకోకుండా మాష్టారు కనిపించారు. నువ్వు ఏమీ అనుకోకపోతే భానూ మాష్టారి పరిస్థితి నేను చూడలేకపోయాను. నా చిన్నతనంలో, డబ్బు, ఇంట్లో గారాబం నన్ను పాడు చేస్తున్న సమయంలో మాష్టారు ఒక్కరే నన్ను ఆపగలిగారు. ఆ కృతజ్ఞత నాకు జీవితాంతం ఉంటుంది. నేను నిన్ను చాలాసార్లు చూశాను కూడా. అందుకే నేను నిన్ను ఇష్టపడ్డాను" శ్రీధర్ తగ్గుస్వరంతో చెప్తున్న మాటలు వింటున్న భాను తల వాల్చుకుంది.

మూయకు !

ఎడారిలో తిరిగినా...
వెన్నెలలో విహరించినా...
మానవత్వం పెనవేసుకున్న
మనసు తలుపులు మూయకు...!
చీకటిలో చివికినా...
చింతలతో కరిగినా...
కాంతిరేకలు విచ్చుకున్న
కనురెప్పలు మూయకు...!!

— పి. కామేశ్వరరావు

"ఇప్పటికైనా మించిపోయింది లేదు భానూ 'ఇదే ముహూర్తానికి నీకు మంచి కుర్రాడితో వివాహ మయ్యేలా చేస్తాను" అన్నాడు.

అతను పిల్లల గురించి ఎంత భయపడుతున్నాడో ఆ మాటలే చెప్తున్నాయి. అయినాసరే అతనన్న తీరుకి భానుకి కోపం వచ్చేసింది.

"మీకు నా గురించి తెలుసుంటే నిజంగా మీరిలా అనరు. చిన్నప్పటి నుండి ఆ ఇంట్లో ఎలా బ్రతికానో నాకు తెలుసు. మా అత్తయ్య చేత చివాట్లు తినడంతోనూ, ఆవిడ పిల్లలకి సేవ చెయ్యటంతోటే గడిచిపోయింది జీవితం. ఎన్నిఅవమానాలు, ఎన్నితిట్లు, ఎన్నివెక్కిరింతలు! భగవాన్ పగవాడిక్కూడా ఈ బ్రతుకొద్దు అనిపించేది. నాకు లభ్యమవుతున్న ఆనందాన్ని చివరికి మీరు కూడా ..."

"ఆవేశపడకు భానూ. ఎవరి పిల్లల్నో పెంచాలంటే..."

"మీకా భయం వద్దు. నాకు ఇద్దరే పిల్లలని నాకు తెలుసు. ఇప్పటికి పదిసంవత్సరాల క్రితం అయితే ఏమో! చెప్పలేను. కానీ ఆవేశాలు, కలలు అన్నీ కరిగిపోయిన వయస్సు. ఇప్పుడు మా అత్తయ్య ధర్మమా అని శాంతం, ఆలోచనా అన్నీ స్థిరపడిపోయినయి. ఇందాక పిల్లలు చుట్టేసి "అమ్మా" అని అరుస్తుంటే నాకైతే ఏడుపొచ్చేసింది. ఇంత ఉన్నత హృదయుల ఇంట నాకు స్థానం ఇవ్వండి. పరాయి పంచల్లో బ్రతికిన నాకు పెళ్ళి ఒక అపురూపమైన కల అయిపోయింది. నాకు భోగభాగ్యాలు వద్దు, మేడలు, మిద్దెలు వద్దు. నాకంటూ 'నాకో నీడ కావాలి' అంతకు మినహా నేనేమీ కోరటంలేదు..." భానుకి ఉధృతంగా దుఃఖం వచ్చేసింది.

శ్రీధర్ చెయ్యి ఓదార్పుగా భానూ భుజాల చుట్టూ పడి దగ్గరికి తీసుకుంది.

* * *

భానూ పెళ్ళి తిరుపతిలో జరిగిపోయింది. తల్లిదండ్రుల పెళ్ళి చిన్న పిల్లలు చూడకూడదని పిల్లల్ని తీసుకురాలేదు. ఇంటికి రాగానే పిల్లలు "అమ్మా" అని చుట్టేశారు.

"అబ్బా! మొత్తానికి మంచి మొగుడినే కొట్టేశావే, ముప్ఫయి సంవత్సరాలయినా" అంది సావిత్రి.

"బోలెడు డబ్బు. దేనికీ కష్టపడనక్కర్లేదు." అంది వసంత.

"ఇంజనీరంటే మాటలేమిటి." అక్కసుగా అంది రాధ.

"నీకు కష్టపడి పిల్లల్ని కనే బాధకూడా లేదు." అంది రాజేశ్వరమ్మగారు.

భానూ నవ్వుతూ అంది "నేను దేనికీ కష్టపడకూడదనేగాఅత్తయ్యా ఈపెళ్ళిచేశావు."

"అమ్మో! ఇన్ని మాటలెప్పుడు నేర్చావే.."

"భానూ" నారాయణరావుగారు వచ్చారు.

"శ్రీధర్ వైజాగ్ వెడతాడట. అక్కడ జాయినయి ఇల్లు చూసుకునివచ్చి తీసుకువెడతాడట మిమ్మల్ని" అన్నారు.

"అదేమిటి. అప్పుడే ఎలా పంపిస్తాము.."

అడ్డు పడబోతున్న భార్యను నోరు మూసుకోమని "స్టేషన్‌దాకా వెళతానమ్మా" అన్నారు.

భాను పిల్లల్ని తీసుకుని శ్రీధర్‌తో బయలుదేరింది.

"పిల్లల్ని నీ దగ్గరే ఉంచుకుంటావా." అన్నాడు శ్రీధర్.

భాను నోరు విప్పకముందే పిల్లలు "మేము అమ్మదగ్గరే ఉంటాము" అన్నారు గట్టిగా.

"వెళ్ళగానే ఉత్తరం వ్రాయండి" అంది భాను.

"తప్పకుండా వ్రాస్తాను. వారం రోజుల్లో వస్తాను ఇల్లు చూసుకుని" శ్రీధర్ రైలు ఎక్కాడు. "టా! టా! డాడీ" పిల్లలు వీడ్కోలు చెప్పారు.

తన చెరో చెయ్యి పుచ్చుకుని, తండ్రికి చేతులూపుతున్న పిల్లలమధ్య నిలబడి, కళ్ళు చెమ్మగిల్లుతుంటే, చిరునవ్వుతో దూరమవుతున్న శ్రీధర్‌నే చూస్తూండిపోయింది భాను. ★